

11. A dictionary of symbols: Second edition / J. E. Cirlot. – London : Routledge & Kegan Paul, 1971. – 419 p.
12. Dickinson Emily. 1082 poems [Electronic resource] / E. Dickinson. – 2012. – 1099 p. – Available from : www.poemhunter.com/i/ebooks/pdf/emily_dickinson_2012_5.pdf
13. Merriam-Webster online : Dictionary and Thesaurus [Electronic Resource]. – Mode of access : www.merriam-webster.com
14. Online Symbolism Dictionary [Electronic resource]. – Mode of access : www.umich.edu/.../symbolismproject/symbolis... – Title from the screen.

Панасенко Катерина. Аналіз адекватності воссоздания символіки стихотворення Емили Дікінсон «The Soul selects her own Society» в перекладі (на матеріалі українського перекладу В. Кикотя і російського перекладу Б. Львова). В статті уделється увага воссозданню символіки стихотворення Е. Дікінсон «The Soul selects her own Society» в українському і російському перекладах, що належить до актуальних питань перекладознавства. Завдання статті зводились до проблем виділення, декодування символів стихотворення при умові здійснення сопоставительного перекладознавчого аналізу тексту оригіналу з текстами перекладів, що стало новим етапом в дослідженні рецепції творчості поетеси носителями вищезазначених мов. Проведений аналіз дозволив встановити, що як українському, так і російському перекладам стихотворення притаманні певні помилки при воссозданні символіки оригіналу, що проявляється в зміні модальності оригіналу при воссозданні символічного контексту, нерозпізнанні символів і невважанні до одиниць, несущим або передбачаючим символічне значення. При воссозданні символіки даного стихотворення перекладачам не вдалося досягти адекватності.

Ключові слова: переклад, адекватність, символ, вихідний текст, текст перекладу, перекладознавчий аналіз.

Panasenko Kateryna. The Adequacy Analysis of Reproducing Symbols of the Poem «The Soul Selects Her Own Society» by Emily Dickinson in Translation (on the Basis of Ukrainian and Russian Translations by V. Kykot and B. Lvov). The article deals with the problem of reproducing symbolism of the poem «The Soul selects her own Society» by E. Dickinson in Ukrainian and Russian translations, being a crucial issue in translation science. The tasks of the article consist in selecting and decoding symbols of the poem and in performing comparative analysis of the source text and two target texts so that to establish the adequacy level of reproducing symbols in the latter. The analysis is a new step in studies of E. Dickinson's artistic legacy perception by Ukrainian and Russian native speakers. It has become possible to conclude that both Ukrainian and Russian translations of the poem have certain drawbacks including the change of modality while reproducing symbolic context of the original text, non-recognition of symbols and disregard for units carrying or implying a symbolic meaning. Both translators failed to achieve adequacy while reproducing symbols; playing a very important role in the poem.

Key words: translation, adequacy, symbol, source text, target text, comparative analysis.

Стаття надійшла до редколегії
06.03.2014 р.

УДК 811.161.2: 811.112.2

Марія Ткачівська

Вербальне опоганення чоловіка (негативна характеристика чоловіка в німецькомовних перекладах)

У статті наведено та проаналізовано дефініцію поняття «лайлива лексика», звернено увагу на важливість і актуальність дослідження перекладу лайливої лексики. Окреслено завдання та новизну дослідження. Систематизовано лексичні одиниці на позначення негативних характеристик чоловіка. Запропоновано можливі способи відтворення лайливої лексики німецькою мовою, які підкріплюються прикладами з перекладів творів письменників-постмодерністів.

Ключові слова: лайлива лексика, переклад, характеристика, відтворення, емоційне розкріпачення.

Постановка наукової проблеми та її значення. Кожна мова має свою стежку становлення і свою історичну глибину відчуттів та емоцій. Лексичні одиниці на позначення емоцій покликані

демонструвати не тільки позитивні, а й негативні джерела відчуттів. До таких лексичних одиниць належить *лайлива лексика* як засіб звільнення від негативних емоцій (терапевтичний і «неконтрольований» катарсис та засіб приниження) і позначення негативних рис співрозмовника (часто узагальнений і не завжди правдивий). Проте *лайлива лексика* – це акумулювання в мові негативного досвіду та ознак суспільства зі всіма його виразниками моралі, які заслуговують на осуд і викликають несхвалення у більшості людей.

Отже, *лайливі слова* – це не просто лексичні одиниці, дібрані для зневажливого висловлювання для емоційного розкріпачення та спрямовані проти когось, щоб принизити його. Лайливі слова – це імпліцитне ставлення суспільства до чеснот загалом, оцінка функціональних можливостей людини, її характеру, способу життя, позиції і ваги в суспільстві. У *лайливих словах* будь-якої мови згущується емоційна нетерпимість до певних людських чеснот, моралі, поведінки, ставлення до інших тощо. За допомогою лайливих слів узагальнюється «арсенал» негативних характеристик людини чи певних речей і явищ, несприйняття тих чи тих заперечень та вимог суспільства, хоча при їх використанні вони не позбавлені суб'єктивності. Отже, в основі лайливої лексики лежить вербальне опоганення або негативна характеристика людини, речей, явищ тощо та в широкому сенсі – досвід культури мови.

Переклад лайливої лексики належить до трансляторних «каменів», об які неодноразово спотикається перекладач у пошуках правильного відповідника. Саме дослідження лайливої лексики та визначення можливих способів її відтворення – один із ще недостатньо досліджених аспектів сучасного перекладознавства.

Аналіз досліджень цієї проблеми. Лайлива лексика та її переклад і сьогодні одна з перспективних ланок дослідження. Питанням перекладу лайливої лексики з німецької мови на українську займається О. Гаврилів. Її словник «Німецько-український словник лайливих слів» (2005) став важливим дослідженням у вітчизняній лінгвістиці. Помітним внеском в українське мовознавство послугував словник Лесі Ставицької «Українська мова без табу». Дослідженню лайливої лексики, а також інших аспектів ненормативної лексики присвятили дисертаційні роботи такі вітчизняні науковці, як О. Голод («Особливості семантики та функціонування пейоративної лексики в сучасній німецькій мові»); Л. А. Широкоградюк («Психолого-педагогічні причини лихослів'я та особливості його прояву у шкільному середовищі»). Цій темі присвячена низка статей і наукових розвідок (Леся Клепуц, «Естетика художнього слова та соціокультурні табу»; О. Федорченко, В. Демецька, «До проблеми перекладу кінотекстів»; Л. Ростомова, «Ненормативна лексика: до питання про культуру спілкування студентства» та ін.). До відомих зарубіжних і вітчизняних дослідників ненормативної лексики (представленої в дослідженнях як лихослів'я, обсценна лексика, інвектива тощо) належать В. Мокієнко, Т. Нікітіна, О. Плуцер-Сарно, В. Хімік, Б. Успенський, В. Биков, В. Жельвіс, Л. Ставицька, М. Лесюк, Л. Білоконенко, А. Даниленко, О. Кульчицька та ін.

Мета й завдання статті. Мета статті – проаналізувати лайливу лексику та дослідити переклад лексичних одиниць на позначення негативної характеристики чоловіка, а також проаналізувати способи відтворення відповідної лексики на прикладах перекладів із творів постмодерної літератури. Основні завдання статті – розкрити поняття «лайлива лексика», систематизувати лексичні одиниці на позначення негативної характеристики чоловіка та проілюструвати способи їх перекладу.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. У кожній культурі на кожному витку її розвитку є своя уява про людські чесноти та їх важливість для суспільства. Саме тому лайливу лексику можна сприймати як джерело культурної інформації народу, яке потребує дослідження. Зафіксована в літературі, лайлива лексика додає твору експресивності та правдивості, змальовує емоційне «дихання» героя, його виразність і промовистість. Відповідно, переклад таких творів на іншу мову й, зрештою, на іншу культуру, вимагає від перекладача не лише знань відповідних лексичних одиниць, а й збереження емоційності та експресивності твору.

Саме в перекладі простежується ментальна співвідносність різних культур до певних життєвих принципів, характерних для того чи того народу. Оскільки мова є не лише засобом комунікації і донесення інформації однієї людини до іншої, у ній акумульований досвід народу загалом, його знання, ставлення до світу та й, зрештою, рівень цивілізації. За мовним запасом можна простежити моральні принципи її носіїв, гаму їх відчуттів, ступінь їх вимог до навколишнього середовища тощо (наприклад, ставлення до моральних принципів, нім.: *Hurensohn*, укр.: *сучий син*, англ.: *son of a bitch*).

Лайлива лексика слугує «виплюском» емоційної енергії (катарсисом) для мовця і, як зазначалося вище, аж ніяк не може відповідати характеристиці адресата. Якщо вважати, що катарсис, за

Аристотелем, – це очищення емоцій мистецтвом, то за всією своєю парадоксальністю, *лайливу лексику* навіть у найнеприємнішому її вияві можемо вважати катарсисом задля очищення емоцій «негативно зарядженим» словом, після «зриву» якого людина звільняється від тиску всередині неї, послаблюється безладна напруга її емоційної невпорядкованості, розряджається ситуативний вибух гарячкової реакції, знижується внутрішня «температура кипіння», утихомирюються або навіть нейтралізуються негативні прояви агресії та впливу зовнішніх чинників на внутрішній неврівноважений стан людини. З іншого боку, якщо дивитися на співвіднесення мистецтва й очищення в Аристотеля, маємо право вважати, що мистецтво залишається поза емоціями в процесі їх очищення, чого не скажеш про адресата під час «очищення» мовця лайкою. У нашому випадку відбувається парцелювання емоцій: енергетичний заряд мовця переходить на співрозмовника, що часто викликає неприємний «енергетичний діалог», тобто відбувається «перекидання» емоційної засміченості на адресата, що викликає зворотні процеси. Якщо такі діалоги трапляються в тексті, вони не обмежуються одним-двома лайливими словами. Переклад цілих рядів лайливої лексики вимагає додаткових знань синонімічних рядів мови гніву¹.

Існують різні думки стосовно використання мовцем лайливої лексики². Широта підбору лексичного арсеналу вербального опоганення залежить і від сили емоційного заряду, і від наявного ресурсу відповідних лексичних одиниць в активному чи пасивному лексиконі мовця і, відповідно, при перекладі – перекладача.

Емоційна фіксація має і позитивні, і негативні виразники. Вербальне обрамлення емоцій у відповідні лексичні одиниці сприяє підвищенню рівня їх правдивості з огляду на виявлення негативних культурних ознак загалом, але далеко не завжди відповідає характеристиці адресата. Адресат часто перебуває у полі гніву, але поза полем реального його позначення лайливим словом. Наприклад, позначення водія, велосипедиста, пішохода, чоловіка в черзі, політика «So ein Arschloch!», «Du Mistkerl» (той може виявитися порядною людиною, що зазвичай так і є).

Як уже зазначали, здебільшого лайка, як і вербальне опоганення загалом, спрямована проти людей, хоча може стосуватися будь-яких істот, речей, реальних і нереальних предметів, інцидентів, оказій, будь-яких сфер об'єктивної та суб'єктивної дійсності. Відповідно до цього розрізняють лайку з наявністю адресата (лаяти когось, щось – співрозмовника чи третю особу, предмет тощо) та його відсутність (лаятися). Якщо в першому випадку йдеться про вербальне незадоволення (агресію, роздратування, обурення тощо), спрямоване на наявного або віртуального адресата, то в другому випадку йтиметься про раптову реакцію на певну подію (інцидент, казус тощо). Вона не обов'язково спрямована на самого себе (лаятися: частка -ся позначає зворотне дієслово) та засвідчує свою оцінку тієї чи тієї ситуації, яка, зазвичай, реалізується у вигляді вербальної емоції, що супроводжується вигуком. Вигук також може мати адресата, хоча не бути спрямованим проти нього (реакція на чиюсь дію, поступок, рішення тощо): «Du bist bekloppt!»³. Отже, лайлива лексика може бути спрямована на

¹ «...в німецькій та українській мові простежується диспропорція синонімічних рядів. Так, у німецькій мові знаходимо численні синонімічні ряди з подекуди надзвичайно образними лайливими словами на позначення педанта, егоцентриста, кар'єриста, а в українській їм відповідають одне-два лайливих слова. Так само українська мова володіє численними синонімічними рядами (на позначення космополіта, бідняка, хабарника тощо), а в німецькій мові це коротший синонімічний ряд (на позначення бідняка) або ж одне нейтральне слово (як-от Kosmopolit) чи лайливе слово взагалі відсутнє (як відсутні лайливі слова на позначення хабарника)» [7, с.17–18].

² «У науковій літературі вербальна агресія визначається переважно з погляду образи адресата. Проведені ж мною опитування віденців і віденок показують, що якщо взяти три функції вербальної агресії (звільнення від негативних емоцій, образа адресата й жартівливе вживання) і сумарно розподілити їх так, щоб вийшло сто відсотків, то найбільше – це 64 відсотки – спрямовані на звільнення від негативних емоцій, без жодного наміру образити. Образа адресата – це всього-на-всього 11 відсотків, і жартівливе вживання, що мене здивувало, аж 25 відсотків, тобто в колі друзів, у звертаннях («привіт, козел!», наприклад) чи до дітей, у спілкуванні із закоханими часто вживають пейоративні звороти [6].

³ «Найчастіше причинами вживання ненормативної лексики, на думку опитаних [2079 людей], є зняття психологічного напруження, так звана емоційна розрядка, підвищення емоційності мови, зняття больового шоку, образа, приниження адресата мови (ну як тут не відповісти «міцним» слівцем?!), демонстрація агресії. Виявляється, лайку вживають навіть через професійну необхідність, так би мовити на благо – без цензурщини робота не піде (особливо це стосується робітничих професій) [10].

самого мовця (*Ich Dummkopf!*), на співрозмовника (*Du Schwein!*), і на третю особу, явище тощо (як оцінка когось/чогось або його характеристика). Порівняймо, *schimpfen – beschimpfen* (дослідження Габрієли Шеффлер [16]). В українській мові зустрічаємо розмежування пейоративна лексика та лайлива лексика О. Голод («Розмежування термінів «пейоратив» і «лайливе слово» виправдане, оскільки пейоративна лексика функціонує не лише в мовленнєвому акті «лайка», а й в інших мовленнєвих актах, які не є вербальною агресією [8, с. 15]. Як зазначає О. Голод, існують «фактори, що здатні перетворити нейтральну лексему на пейоративну, а пейоратив — на пестливе слово» [8, с. 7]). Л. Ставицька використовує терміни інвектива й лайка («інвектива може виражатися згубілою просто розмовною (*стерво*), жаргонною (*лох*), діалектною (*вошкоїд*) лексикою» [...] Лайка та інвектива виражають лише негативне ставлення мовця до об'єкта оцінки чи адресата, і вони інтенційно спрямовуються на те, щоб образити останнього» [11, с. 22]. На думку В. Жельвіса, «всі види словесної агресії зручно об'єднати словом інвектива» [9].

Як уже зазначали вище, в основі лайливої лексики перебуває вербальне опоганення. У німецькій мові вербальне опоганення може бути представлене іменниками, дієсловами, утворювати різні комбінації (іменник + прикметник, іменник + прийменник, іменник + іменник) і сталі словосполучення. Вони часто не збігаються з українськими. Як зазначає О. Гаврилів, «у сфері формальних лайливих слів німецької та української мови є продуктивними різні словотвірні моделі: в німецькій мові особливою частотністю відзначаються префіксальні моделі і складні слова (композиції), в українській – суфіксація. Тому німецьким префіксальним та композитним лайливим словам в українській мові часто відповідають суфіксальні моделі» [7, с. 18].

Вербальне опоганення чоловіка належить до поширених і в мовленні, і в літературних та публіцистичних творах. Воно присутнє і в українській, і в німецькій мовах та опирається на позначенні таких основних характеристик чоловіка: 1) позначення розумових здібностей чоловіка: укр.: *несовітений дурень – ein dämlicher Blödmann* (Ю. Андрухович, «Дванадцять обручів»); 2) позначення фізичних вад чоловіка: *імпотент – Impotent*; 3) позначення рис характеру чоловіка, його моральних якостей тощо: *сучий син – Hurensohn, брехун – Spinner*; 4) позначення зовнішнього вигляду чоловіка: *жирна свиня – Fettsack*; 5) позначення віку: *шмаркач – Milchbubi*; 6) позначення стану: *п'яна потвора – besoffenes Vieh*; 6) професія: *слідчі псу – Schmeißler* (Ю. Андрухович, «Московіада»); 7) соціальна вартісність: *нікчемна комаха – unwürdiger Wurm*; 8) походження: *козел львівський – das Arschgesicht aus Lemberg* (Ю. Андрухович, «Дванадцять обручів»); 9) інше: *тварюка – Vieh* тощо.

Для відтворення лексики на позначення вербального опоганення чоловіка використовуються різні способи та прийоми перекладу. Наприклад, використання відповідника мови реципієнта (повна лексична та семантична відповідність): укр.: «*Він цілком утратив голову, цей кретин*» [3, с. 125] – нім.: «*Er hat völlig den Kopf verloren, dieser Kretin*» [14, с. 138]; укр.: «*...самі тобі майже виключно селюки з бурякових ланів Бандерляндю*» [4, с. 22] – нім.: «*... fast ausschließlich Hinterwöldler von den Rübendckern des Bandera-Landes*» [12, с. 22] (*Hinterwöldler – селюк, провінціал*); використання відповідника мови реципієнта (часткова семантична відповідність): укр.: «*сам себе дістав – дебіла кусок*» [3, с. 221] – нім.: «*selbst reingetreten – Saftsack*» [14]; гіпо-гіперонімічний переклад: укр.: «*Я урод і дух, я синок, салабон і чебен*» [4, с. 163] – нім.: «*Ich bin ein Scheißkerl, eine Made, eine Stinksau, Schütze Arsch und Nacktschödel*» [12, с. 133-4]; зміна скатологізму на сексуальну інвективу: укр.: «*Жоден засранець не сміє зазіхнути на твоє життя, любий Станіславе...*» [3, с. 118] – нім.: «*Kein Schwanz wird es wagen, dich auch nur anzurühren, lieber Stanislaus...*» [14, с. 131]; заміна сексуальної інвективи на скатологізм укр.: «*Взялі етото хера?*» [2, с. 120] – нім.: «*Ha'm sie das Arschloch?*» [12, с. 171]; описовий переклад, лінійне розгортання, утрата іменникового пейоративу тощо: укр.: «*тормоз*» [1, с. 98] – нім.: «*Bist du bescheuert?*» [15, с. 89]; укр.: «*...короткошій бичара без вказівного пальця на правій руці і великого на лівій*» [1, с. 47] – нім.: «*ein bulliger Typ, dem an der linken Hand der Zeigefinger und an der rechten der Mittelfinger fehlte*» [15, с. 38]); перенесене в текст лайливе слово мови-реципієнта відтворюється за допомогою іншого лайливого слова: укр.: «*Замальчі, старий дурной конф!*» [2, с. 141] – нім.: «*Sei still, alter Esel!*» [13, с. 200]; використання відповідника мови реципієнта (заміна ознаки): укр.: «*Якийсь дебіл. І заступав мені дорогу*» [3, с. 278] – нім.: «*Ein Kraftprotz halt. Und versperrte mir den Weg*» [14, с. 305].

Зоонімічна інвектива як вербальне опоганення чоловіка відтворюється: 1) зоонімічною інвективою: укр.: «*кнуряка*» [1, с. 189] – нім.: «*das Wildschwein*» [15, с. 213]; 2) неззоонімічною інвективою, зберігаючи при цьому семантичну відповідність. Порівняємо: укр.: «*...ті казли його все одно побили,*

нізнього вечора, в парку, розмазавши по траві» [4, с. 216] – нім.: «...Die Dirsche haben ihn trotzdem verprügelt, ihn spät abends im Park so richtig fertiggemacht» [12, с. 177]); 3) за допомогою іншого зооніма: укр.: «комашка гівняна» [2, с. 10] – нім.: «Unwürdigster Wurm» [13, с.15]. Нерідко неззоонімічна інвектива відтворюється зоонімом: укр.: «мудак» [4, с. 251] – нім.: «Affe» [12, с. 207].

Як демонструє дослідження, існує багато способів відтворення лексики на позначення негативної характеристики чоловіка. До найважливіших завдань перекладача належить добір відповідника мови-реципієнта із збереженням семантичної відповідності лексеми та збереження вербального опоганення.

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Як зазначає дослідження, в основі вербального опоганення лежать лайливі слова. *Лайливі слова* – це не просто миттєве чи перманентне ставлення конкретної людини до іншої, це акумульований досвід негативного ставлення до певних якостей, властивостей чи подій загалом. Та чи та ситуація, яка викликає потребу використання лайливого слова, це реакція на вже викристалізований досі суспільний осуд, закладений у потенціал мови. Оскільки лексика на позначення вербального опоганення присутня і в українській, і в німецькій мовах, для здійснення трансляторних операцій від перекладача вимагаються не лише знання відповідних лексичних одиниць, а й збереження емоційності та експресивності твору. Відтворення лексики на позначення вербального опоганення належить до малодосліджених галузей перекладознавства й потребує наступних наукових розвідок.

Джерела та література

15. Андрухович Ю. Дванадцять обручів / Ю. Андрухович. – Львів : Критика, 2003. – 323 с.
16. Андрухович Ю. Московіада. Роман жажів / Ю. Андрухович. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2006. – 152 с.
17. Андрухович Ю. Перверзія / Ю. Андрухович. – Львів : Класика, 1999. – 288 с.
18. Андрухович Ю. Таємниця / Ю. Андрухович. – Харків : Фоліо, 2008. – 477 с.
19. Ахметова Т. Русский мат: Толковый словарь / Т. Ахметова. – М. : «Колокол-пресс», – 1997. – 567 с.
20. Бондаренко Т. Чому німецькою важче образити корупціонера? [Електронний ресурс] / Тетяна Бондаренко // Інтерв'ю з О. Гаврилів. 11.10.2013. – Режим доступу : <http://www.dw.de/чому-німецькою-важче-образити-корупціонера/a-17150592>
21. Гаврилів О. Німецько-український словник лайливих слів / уклад. О. Гаврилів. – Львів : Апріорі, 2005. – 144 с.
22. Голод О. Є. Особливості семантики та функціонування пейоративної лексики в сучасній німецькій мові : автореф. дис... канд. філол. наук : 10.02.04 / О. Є. Голод ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Ль., 2001. – 18 с.
23. Жельвис В. И. Слово и дело: юридический аспект сквернословия / В. И. Жельвис // Юрислингвистика–2. Русский язык в его естественном и юридическом бытии. – Барнаул, 2000. – С. 194–206.
24. Майже половина українців використовують у своїй мові ненормативну лексику. Україна молода. 09-10-2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vsiknygy.net.ua/news/31442/>
25. Ставицька Л. Україська мова без табу. Словник нецензурної лексики та її відповідників. Обсценізми. Евфемізми. Сексуалізми / Л. Ставицька. – К. : Критика, 2008. – 454 с.
26. Andruchowitsch J. Geheimnis / J. Andruchowitsch. – Frankfurt am Main : Suhrkamp Verlag, 2008. – 387 S.
27. Andruchowitsch J. Moskovjada / J. Andruchowitsch. – Frankfurt am Main : Suhrkamp Verlag, 2006. – 223 S.
28. Andruchowitsch J. Perwersion / J. Andruchowitsch. – Berlin ; Suhrkamp Verlag, 2001.
29. Andruchowitsch J. Zwulf Ringe / J. Andruchowitsch. – Frankfurt am Main : Suhrkamp Verlag, 2005. – 305 S.
30. Scheffler, Gabriele. Schimpfwörter im Themenvorrat einer Gesellschaft / G. Scheffler. – Marburg : Tectum-Verlag, 2000. – 192 S.

Ткачивская Мария. Вербальное осквернение мужчины (негативная характеристика мужчины в немецкоязычных переводах). В статье подается дефиниция понятия «бранная лексика», обращается внимание на важность и актуальность исследования перевода бранной лексики как источника культурной информации народа и его отношения к моральным принципам человека. Целью статьи является краткий анализ бранной лексики как эмоционального раскрепощения и исследование перевода лексических единиц на обозначение негативной характеристики мужчины. В статье систематизируются лексические единицы на обозначение негативных характеристик мужчины в украинском и немецком языках и приводятся их примеры. Подаются некоторые способы воспроизведения бранной лексики с украинского языка на немецкий, которые иллюстрируются примерами из произведений писателей-постмодернистов. Обращается внимание на разные способы воспроизведения зоонимической инвективы.

Ключевые слова: бранная лексика, перевод, характеристика, воспроизведение, эмоциональное раскрепощение.

Tkachivska Mariya. Verbal Defiling of Men (Negative Characteristics of Men in the German Translations).

The article provides the definition of the notion «abusive vocabulary», pays attention to the importance and actuality of the research of the abusive vocabulary translation. The aim of the article is to make a short analysis of the abusive vocabulary and a study of the translation of the lexical units which denote the negative characteristics of men. The article systematizes lexical units denoting the negative characteristics of men. The article also offers several ways of reproduction of the abusive vocabulary into German and they are supported by the examples from the works of the post-modern writers.

Key words: abusive vocabulary, translation, characteristics, reproduction, emotional liberation.

Стаття надійшла до редколегії
31.03.2014 р.

УДК 81-22

**Victor Lishnianskyi,
Mykhailo Yanisiv**

English Vernacular and Peculiarities of its Translation into Ukrainian

The article deals with the problem of translation of English vernacular lexical units into Ukrainian based on J. D. Salinger's novel "The Catcher in the Rye". A comparative analysis of the term "vernacular" in English and Ukrainian linguistic literature has been made. The sphere of usage of the vernacular in the above languages has been investigated. Examples of the artistic rendering of English vernacular lexical units into Ukrainian and Russian have been provided. The main attention is paid to the lexical, grammatical and stylistic peculiarities of their translation.

Key words: vernacular, slang, literary translation, comparative analysis.

The problem and its importance. The term "vernacular" is becoming more and more common in the English language, but there is no uniform opinion on its nature, extent and content.

The problem is complicated because there is no single term in the English Linguistics and in return the following terms are used: **slang, low language, popular, common, vulgar, illiterate, bad, unconventional, nonstandard, substandard English.** Most of these terms are related with a colloquial language as well as with dialectal peculiarities.

Analysis of the research into the problem. G. Wilde is the first one to determine except the territorial dialects and literary language, the social dialects or as he names them "**modified standard**" whose forms sometimes have indistinct deviations in pronunciation and are perceived as eccentricity of the native speakers or considerably differ from the literary and colloquial language by their pronunciation, vocabulary, morphology and syntax, for instance: "**em, ain't, knowed, growed**" [8, p. 252].

The term "slang" as well as "vernacular" often denotes not only a specifically stylistically lowered vocabulary but other peculiarities of the nonstandard speech. The article in the British encyclopedia is significant as it considers slang as any diversity of the linguistic elements that does not correspond to the literary norm and is observed at all language levels: phonetic (**atta**), syntactical (**we was robbed**), lexical (**spiv**) and semantic (**she is a peach**).

Actually, vernacular and slang are related notions whose features are marked socially as well as stylistically. Slang in many relations is related with the vernacular: as it is also characterized by a nonstandard usage, more functional restriction, that is by impossibility of usage in the official and ceremonial situations and a stronger emotional expressiveness on the contrary to the colloquial language.

However, these notions differ a bit. As slang is a wider notion, universal and often includes jargonisms and kent, it cannot be identified to the vernacular.

O. Jespersen pointed to the absence of the identity between these two notions, certifying by the example from the speech of Eliza Doolittle from B. Shaw's "Pigmalion" that the native speakers, especially youth often uses it as a modern slang, vernacular words (i.e.: **to do in** – "to kill"; **to pinch** – "to steal"), whose humoristic colouring was not taken into consideration by the working people who had never thought